

Gerhard Gerling

**Prodromus Operis Tripartiti, in gratiam Medicinae, ab Origine Naturae Theologica
usque ad Praxin Individualem concinnati,**

Rostochi[i]: Richel, [1699]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn730473864>

Druck Freier Zugang

81. c - 10.

Ma. - 5151. 1-2

7

PRODROMUS
OPERIS
TRIPARTITI,

in gratiam

MEDICINÆ,
ab Origine NATURÆ

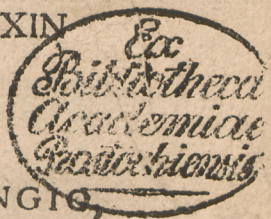
Theologicâ usque ad PRAXIN
Individualem concin-

nati,

à

GERHARDO GERLINGIO,

Susat. Westphalo Med. Doctore,
nunc, Practico Rostochiensis.

ROSTOCHI,

Typis JACOBI RICHELII, Ampl. Senat.
Typograph.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher.

Magnificis, Pranobilissimis, Consultissimis atque Prudentissimis,

**DNN. CONSULIBUS,
SYNDICO,
CAMERARIIS**

totique

SENATORUM

Ordini,

cen,

Amplissimo

MAGISTRATUI

Rostochiensi;

qui

**non tantum Rempublicam
gubernat, sed & Academiam, ex
parte, nutrit:**

Hocce Praecurriculum

dedicat

A 2

Author.

Postquam, exactis XXII. & quod excurrit annis, Licentiam Docendi Gradumque Medicinæ Lugduni Bataavorum, post Disputationem publicè habitam, nactus fui, dabatur mihi ansa stimulusque, Scientiæ Evidentiam, contra Opinioni Hypothesin, ulteriùs pro-

proponendi ; prout quoque
tunc temporis , intra pri-
mum Neo-Doctoratûs tri-
ennium , publico Scripto
divulgavi, deincepsque pri-
vatim continuavi, & finito
nunc Opere , in animum
sumpsi , ex hâc illustri ad
Varnum Academiâ , cum
Universitatibus Vicinis, cir-
ca Balthicum Septentrio-
nalibus , certa tùm PHYSI-
CES generalis tùm MEDI-
CINÆ Themata commu-
nicare : eum in finem , ut
VERITATI absque lite li-
temur,

temur, Quicunqve nosmet
hujusmodi Studiorum ge-
neri applicavimus. Faveant
Boni, tueantur Fautores &
promoveant Cordati; qui-
bus talibus, qvàmvis igno-
tis, me commendo, eosqve
divinæ protectioni com-
mittens

Dabam Rostochii
Anno M. DC. XCIX.
die 30. Maji.

AUTHOR.

Natu-

Naturam scrutaturo expedire, pensiculatis Corporibus particularibus, Universi Conditionem exquirere meditaris cogitationibus; hæ, necesse est, limitatæ sint certo & indubitato Principio, ibi & inde spectato, ubi Rerum physicarum Primordia recensentur, à plusquàm ἀπόπινα: ab Ovo (quod dicitur) Macrocosmi Initia quæsituro nil tam evidentè satisfacere putamus quàm *Relationem* Genesiacam; hunc Textum *de Creatione* sacrum, succinctum & intellectu difficilem, nulli Commentatores propriè magis aut pertinentiùs *explicant* quàm Ipsæ Libri *Natura* paginæ, quarum

contenta hodièqve eadem sunt quæ fuerunt post completum Geneseos sextiduum; quoad Cælum, Solem, Lunam, Stellas, identitate ac specie monadicâ & numericâ: quoad arbores, frutices, herbas, reptilia, aqvitalia, amphibia, Quadrupedes, bipedes, volatiles, gresfiles, identitate specificâ.

3. Terram, in relatione ad Cælum & Solem, quoad ordinem temporis, primum (juxta revelatam Rerum seriem) dicimus Elementum: Terra sibi socios, veluti coævus, habet tenebras & aqvas; *tenebra*, quatenus tales, sunt eidem propriæ & ad ejus imum (Abyssum) radicatæ: Aqvæ, quatenus tales, sunt & cælo communes, Firmamenti namqve Convexo impartitæ ibidem, super expanso concamerato levi, gravitantes, usum egregium præstant, pro continuandâ tantæ Sphæræ circum-volutione.

4. Tenebræ, mediante expansione, æthereæ redditæ Cæli constituunt
ma-

materiam proximam ; Lux in Stellas disposita illius sistit ornatum ; particulae lucis , per ætherem atque aërem dispersæ , visui suppetias ferunt sistuntque radios ; expansæ *Lucis globuli* in (& inter) se concentrati , adeoque densitatem aliquam præ se ferentes , simul & unâ calorem efficiunt : particulae tenebrarum Auditui Medium præbent , earumque (secundo creationis die) ætherearum redditarum & Mixta ingredientium indole obtinentur instrumenta sonora , per depurati æris , juxta certam figuram ducti aut fusi , continuationem.

5. A Luce sicut *Calorem* , ita *Frigus* , lege oppositionis , à tenebris deducimus ; sed tamen , uti *Calor* efficitur , non à luce non - expansâ sed ab eâdem *expansâ* & iterum densatâ inque corpus aliquod mixtum compactâ , quæ , vicissim inde solubilis , si reapse dissolvatur : Ità naturale *Frigus* animadvertitur effici , non à Tenebris

A §

in

in Statu Densi pristino relictis , sed ab
iisdem ad expansum æthereum altera-
tis , *atheræusque* hisce ad Densum rur-
sus (datâ & concessâ sibi occasione)
tendentium *particulis* effectum frigoris
produci censemus.

6. Frigus & Calor Veteribus clu-
ent Qualitates activæ , quæ porro nunc
investigatæ in Materiis subsistere com-
periuntur ; *Caloris* quippe atque Mo-
tûs , propter tendentiam sive intentio-
nem talis , *effectores* sunt ipsi LUCIS
GLOBULI , qui , à Contrario densati ,
atomorum ignearum naturam refer-
runt : Frigoris verò & Quietis effector
est ipsa Ætheris substantia , ex pristi-
no tenebrarum genere oriunda , ea-
demque Hæc , propter Vergentiam ad
Macrocosmi Centrum , in modo *ter-
mini ad quem* obtinendi , FRIGUS
procreat ; in modo *termini ad quem*
obtentis , QUIETEM sustinet : exem-
pli gratiâ , ex aquarum superficie mo-
bili & flexili , sistit immobilem , rigi-
dam & fixam glaciem. 7. Ten-

7. *Tendentiam* diversarum materiarum differentem, propter insignes Experimentorum & *Φαινόμενων* Effectûs, non duntaxat probabilem reddunt sed & *evidenter confirmant*, inter plura: VIS EXPANDENDI in pulvere tormentario, auro fulminante & huic analogâ Mixturâ ex Tartaro, Sulphure atqve Nitro; quippe quæ expansibilitas (activè talis) luci competit. E contrâ, huic adversa Materia, quam ad Primum Elementum, ceu domesticam, retulimus, obtinet VIM CONCENTRANDI, comprimendi, densandi; quæ quia, in Citatis per Naturam activis, ab Arte Videlicet adornatis aut ad certam proportionem dispositis, hâc suâ simul operatur Activitate, attamen jamdicto Contrario prævalente, hinc est, quòd tanto fragore disrumpatur Mixtum, juxtimque in aëre præsens Æthereum, *αἰὲρ ἄστρ.* affine, fractionem suæ continuitatis suscipiat, sonumque adeò multiplicet.

8. Ulte-

8. Ulteriùs verò, Experimentis
 Hydropneumaticis eò adducimur, ut
 credamus: *Hanc Illamve tendentiam
 fortiorem esse in his vel illis Macrocosmi
 Locis*; ita, sub Lineâ siquidem nulli
 sint Venti, ejus causa reputetur debilitas
 ætherei concentrantis, quæ & post
 Solstitium æstivum, in Zonæ temperatæ
 locis existens, Ventos non nisi Etesios
 concedit: Ast, contraria Ventorum-
 Carentiæ causa adest locis ab Æquinoctiali
 maximè distitis, Poloque alterutro,
 exempli (notioris) gratiâ, Vicinioribus,
 quando, brumali tempore, debilitato
 Principio Motum suscitante atque
 perficiente, è contrâ, dominium obtinente
 Quietante cuncta rigidante, uti nullus
 motus ita nec Ventus obtinet. *Illius
 quidem globi terraquei tractûs proprietati
 nostrum tempus æstivum comparamus*;
 Hujus, in terraquei globi locis utrinque
 extremis, à medio Solis ambitu remotissimis,
 quasi inquilinæ aëris Conditioni, *tempus
 nostrum hybernum*

bernum ordinariò propemodùm simile reperimus. *Illi Motûs defectui applicamus Casus præ nimio gaudio mortuorum : huic, præ gravi tristitiâ defunctorum (& polypo Cordis, post mortem sectione factâ, notabilium cadaverum) observationes referimus.*

9. Hisce ipsis, ceu Pathologiæ quòque Ætiologiam declarantibus atq; tum per Experimenta tum per analogismos, diagnosi morborum itemq; Materiæ Remediorum applicabilibus, sic dispectis ac porrò percipiendis, posset alicui videri; *non ità esse necessarium* : perquirere differentiam Lucis in Solem transpositæ & in Stellas dispartitæ, nec non, mensuram, quâ cælum distat, itemqve, Luminaris majoris magnitudinem; Lunæ consequenter, hujusqve è duobus Simplicibus, sibi in Statu Expansi conformatis, compositionem; generationem Cometarum & istiusmodi. Veruntamen, Solis calore magis minusve intenso,
con-

continuato ; cœli sive aëris serenitate,
 tranquillo & calido squalore comitatâ,
 aut, turbulentiâ cum pluviis & ventis,
 plus minusve Corpora afficientibus;
 ad theoriam medicam, in primo ne-
 cessitatis ordine, requisitis : etiam, in
 secundo necessitatis ordine, Principiis
 solidandis conducit, sive, hisce positis
 promanat modò Quæditorum deter-
 minatio. Equidem, *Naturam* statuen-
 tibus esse *Principium Motus & Quietis*,
 incumbit porrò, apprehendere Macro-
 cosmi locorum Proprietates, quibus
 alibi Quietis alibi Motûs sint constitu-
 tæ affectiones ; idque, animo ἀμετα-
 πτότω, non dubio, non saltèm opinanti,
 ex opinione quæ facit ignorare, sed,
 ex opinione in gradu aliquo ad scienti-
 am constitutâ, quæ facit scire : indeque
 Conveniens Mundi Systema literæ Ver-
 bi conformiter & evidentia Intellectûs
 probabiliter, imò propemodum apo-
 dicticè, agnoscendum est. Atque sic ;
 corticem frangat, oportet, qui nucle-
 um

um esse vult; centrum ultra proportionem puncti amplum esse, in relatione ad circumferentiam, non indefinitam sed analytico-mathematicè mensurabilem, profiteri fas est.

§ 10. Verùm enim verò, fatis de iis, quæ Physicam generalem attinent, hâc etiam vice dictum esto; ex hinc ad specialem Hominum naturam digredi præstat Medico quâ Medico: Principium *Quietis* quomodo conceperimus, quo Terminò, Pathologiæ convenientè atque sub nomenclaturâ Veterum intelligibili, appellaverimus, legere dabitur. Hujus *Materia*, invisibilis quidem attamen Phantasmata nigra imaginationi sistentis, *indolem* atque figendi, concentrandi, convellendi morem, occasione præsentè *lubet in exemplis sequentibus expendere*. Ante hâc, in viciniâ Patriæ domûs (prout quòque inter observationes conscriptum est) puella *XII.* annorum, anteqvàm Vaccas ageret pastum, manè circa quintam
ribes

ribes decerpura, subito convellitur, concidit patiens sensum preffionis in sinistra (si rectè memini) suæ manûs palmâ; sub specie doloris talis, qualis sentiretur, si ab aliquo animali ibidem puncta esset ungue acuto. Item: Initio anni 99. accidit puellæ 14. annorum, quæ in Patriæ Urbis Viâ grandinosâ habitabat, cùm prodiisset Scholam & cum Condiscipulâ altercata esset, confestim imaginationem ejus subit, ac si niger Vir ipsam circumdedisset, hinc præcepslabitur, domumque ducta per aliquot dies patitur convulsiones terrificas, quæ non nisi longo tempore sensim remittunt.

ii. Notum est, quod, de Suppressionis nocturnæ Symptomate sive Ephialte, vel propriâ plurium in se ipsis habitâ Experimentiâ, vel plurimarum de aliis lectione, refertur; nempe, Incubum dici, cùm quis per somnum sibi videtur ab aliquo graviter premi, adeo ut voce suâ destituatur, juxta
Phan-

Phantasiā : juxta rem ipsam verò,
per modum suffocationis voci spiritui-
que meatum liberum intercipientis. I-
mò , ab ἐφάλλεσθαι derivant vocabu-
lum prædictum, seu, ab insiliendo, quòd
invadi se ab alio putent, qui id mali
patiuntur ; videturque illusionem hanc
expressisse Virgilius lib. XII. Æneidos
vers. 804. seqq. quando canit.

*Ac, veluti in somnis oculos ubi languida
pressit*

*Nocte quies, ne quicquam avidos exten-
dere cursus*

*Velle videmur, Et in mediis conatibus
agri*

*Succidimus, non lingua valet, non cor-
pore nota*

*Sufficiunt vires, nec vox nec verba se-
quuntur.*

Addit notus quidam Author : dicunt,
causam habere id mali, ex repletionem
& cruditate pectus infestante ; sed ego
(pergit Idem) illusiones esse atque ve-

B

xatio-

xationem diaboli non dubito. Huic assertioni conferatur opinio, quâ Ethnici statuerunt, quòd talem passionem efficiat quidam *Pan* è Faunorum genere, cujusmodi Effectorem non ita malum putârunt, sed aliquem è Diis agrorum & sylvarum. Alius Scriptor de Idololatriâ tractans exponit sequenti modo: Oritur hæc affectio, quando humor viscidus, sive densi fuliginosi halitus, primò quidem cor, mox & cerebrum replent. Et imprimis contingere solet (iis) qui supini dormiunt. Sic enim Spina dorsi, cor propius attingens, liberum ejus impedit motum, halitus genere crassiores circa cor congregantur, ac deindè in cerebrum delati monstruosas gignunt imaginationes atqve terrificas: pulmones etiam premunt, atqve itâ vocem veluti accipiunt, ut dormiens implorare opem minimè possit.

12. Rarius contingit id, quod duabus illis juvenculis, sæpius autem
ulti-

ultimum hocce Symptoma sufflamina-
 tæ respirationis & liberæ allevationis
 in corpore aliàs sano; puellabus, men-
 struo intervallo purgari nondum soli-
 tis, si Figens Hystericumve, ultrà pro-
 portionem nutritionis accrescens, ali-
 is excretionis viis maximam partem
 eliminatur, tunc non affligit easce isti-
 usmodi Symptomatibus: *si* verò di-
 ctum *Quietans* plurimam partem, eti-
 amqve ad profundiorum putredinem
 degenerans, in hypochondriorum &
 mesaræi locis accumulatum, *occasione*
 fermentationis (per Acida) vel *affectus*
animi (per iram) è latibus *ciatur*, in-
 que venam cavam recipiatur atqve cor
 intret; imò, *cerebrum occupet*, ejusce-
 que in Ventriculis, ante glandulam
 pinealem (cui, in diribitorio) *Spiriti-*
bus pravalens, colores Denso atqve Sty-
 gio magis affines præsentet, eo ipso
Causat terrificas imaginationes: insimul
 quòqve, expansam nervorum substan-
 tiam feriens hocce Densum eosdem

contrahi facit ; qvomodo nempe, aliquis nervus, propriâ suâ activitate, ad contactum dictæ contrarii Statûs Materiæ, sui contractionem intentat, certo in loco ; uti illic, nervulis intrâ palmam ramificatis, Unguem comprimentem Sensorio communi repræsentantibus, accidit.

13. *Materiam* hanc morbificam, quam juxta Physicam generalem intelleximus sub nomine tenebrarum, quarum Princeps Diabolus est, quibus & (permittente DEO) utitur in Melancholicis ad terriculamenta ; Hanc, scilicet, in Theoriâ Physico-Medicâ, commodiorem Termino, *Materiam primi elementi* diximus ; eamque statui-
mus alterum Naturæ Principium, utpote quod cum *Globulis Lucis* constituit mutuò activam *αὐτογίαν*, ad Oeconomix animalis functiones, pro diversitate viscerum & humani corporis Locorum differentes, continuandas. *Hæc*, sicubi non fuerit Stygiæ & à vitâ maximè

ximè alienæ , sed terræ - superficialis
 Proprietatis, quæ & porrò ad Expan-
 sum alterabilis fit , tunc , nullatenus
 præter naturam , multò minus contra
 naturam , sese habet , sed , *insevit Nu-*
tritioni , inque Sexu seqviore , Fœtati-
 onis appropriatus est atque *ministrans*
 Humor , *Radicali Humido* aliàs affinis.

14. At Verò , ut ad propositum
 Symptoma revertamur , quando *Ma-*
teria pr. el. est vel non - alterabilis , vel
 retro - (à semi - Expanso ad Densum
 densiusque) - labens in Putridum quid ,
 in corpore cacochymico , ulteriusque
 in Malignum , tunc nunquam non *mor-*
bificè agit ; & quidem , quò abundantior
 antea adfuerat eò facilius , levi sæpè
 datâ occasione , ex ordine potest dejici.
 Id quod applicabile reputetur in Exem-
 plo seqvente : Erat , nempe , puer in-
 fans à nativitate per annum vegetus ,
 succiplenus , probè accrescens , qui à
 laudabili hâcce constitutione declinabat ,
 postquam exacto ferme anno , ejusce

mater , confimilis aliàs constitutionis , per morbum labefactata , etiamqve , propter hyemalis aëris inæqualitatem , uberibus vix præberet alimentum purifioni , eaqve ipsa , poſteâ reconualeſcens , lac ſugendum exhiberet uberius ; Hinc enim accidit : puellum affici oculis , iſiqve fluxione humorum tumidis , clauſis & fermè ulceratis , elapſo menſe , mori . Locum hîc invenit conjectura , qvòd reliqvix morbi è corpore matris ad mammas adhûc lactiferas fuerint translata , à lactente ſuctæ , hujus dein corpusculi caput petierint , atqve , non modò oculum utrumqve itâ læſerint ſed & cerebrum gravaverint ; id qvòd , poſteâ , *coma ſoporofum* per triduum continuans , nec non unius *brachii paralytico - ſcorbutica jectigatio* ſignificare videbantur : inſuper , cùm deficiente intereâ maternis uberibus lacte , acrimonia humorum in corpore infantili , haud mitigata ſed , indies aucta fuerit , evénit ut tenella natura brevi interimeretur .

retur. Contigit hoc hyeme prægressâ.

15. Aliàs meminimus, *pueros* con-
 similiter vegetos, ubi ablactandi erant,
 eò periculosius transegisse; Figente
 nimirum Hâc, eorum temperamen-
 tum unâ constituente Materiâ dictas
 vices subeunte atqve redditâ morbifi-
 câ: tutiorem autem conditionem ha-
 bebant alii pueri qui non ità valdè, sed
 mediocriter saltèm, corpulenti erant.
 Ità de *Viris* justò citiùs pinguescenti-
 bus dicitur: non esse è causis sanitati
 proficuis; ac experimur, illos tales
 abs habitu istiusmodi athletico decide-
 re in morbos: Hosce præcauturi qui
 corpulentix mederi cupiunt, illud fa-
 tagunt, labore corporisqve motu ul-
 trà consuetudinem frequentiùs susce-
 ptis, itemqve, usu Acidorum; atqve
 ità, dictam pr. el. Materiam tum mi-
 nuunt tum alterant efficacius, quàm si,
 Spiritus vini frumentive usu, transpi-
 rando eandem intendant magis dissipa-
 re: hic nempe Spiritus & quivis alius

acido contrarius conducit quidẽm Mo-
tui promovendo, aſt, Materiam quie-
tantem à Stygietate ſuã non tam com-
modè alterat, quàm faciunt Acida; ſal-
tẽm, ſi ab his pulmones, in quibus-
dã Individuis alioquin debiles, haud
contrahant noxam. *Mulieres* quod
attinet, experimur, quando naturali-
tẽr (ut præternaturale nunc taceamus)
menſtrua per ætatem iis ſubſiſtunt,
quanta obveniant incommoda; quibus
ni medeamur, quot morbi eaſdem in-
feſtent.

§. 16. Tandem, è Materiã Me-
dicã, expendere libet *Corallium* rubrum
& metallicum *Saturnum*, non quidẽm
quoad plures in hiſce duobus Mixtis,
labore Chymico mediante, obſervabi-
les mutationes, ſed ſaltẽm, quoad id,
quod cum aceto ſtillatitio evaporata
Corallia ingratiſſimi ſint ſaporis, at
Saturnus cum aceto ſtillatitio evapo-
ratus ſit accuratè dulcis. Hujus di-
verſitatis quæritur cauſa, eaquẽ exſpe-
ctatur

Etatur ductu Principiorum sive agni-
 tarum Materiarum primarum, activi-
 tatis & passivitatibus ratione subnectenda.
 Ad varias circa *Plumbum* mutationes
 attendenti in primordiis rerum versato
 intellectui suggeritur: hocce metallum
constare ex aethere inferiore eoque con-
glomerato circa terram albam, quibus
 quidem in matrice minerali ad huc re-
 pertibilibus Materia prim. elem. aduni-
 ta est, atq; ex profundo erutis, hocce
 metallum continentibus, æratis lapidi-
 bus, ii sive sub dio expolitis, igne crema-
 tis & aquâ lotis, tandem per fusionem
 fixo terræ expansæ & ætheris tardioris
 amalgamate, inq; consistens metallum
 conformato, nil materiæ illius nigræ
 residuum est; quæ verò iterum attra-
 hitur, aut ipsa per- & præter- spirans
 sese insinuat hujus Mixti poris, sicubi
 Hoc ipsum vel inde parata Utensilia
 (id quod etiam stanneæ supellectili con-
 tingit) in subterraneo aquæ, vel siccæ
 speluncæ, loco aliquandiu fuerint deten-

ta ; cujus quidem Materiæ partes, videlicet, striæ vel puncta nigra, intimam stannei aut plumbei Vasis substantiam adeò penetrant, ut nullâ lotionè, lixiviatione, fricatione, sed solâ transfusione indè possint separari. Ignis efficacîa & agitatione jugi, si quando ætheris continuitas dissolvatur & *terra pulveretenus* conspicua fiat, ea primùm nigricans ulteriore ignis reverberio *rubrum acquirat colorem, ob sibi sociatos Lucis Globulos* in Sulphur compactos. Huc, uti & cretæ, ovorum testis, aliique sublimioris conditionis terræ, si quando affundatur acetum, tunc hujusce spicula, in centrum densum versa & acuta, inflectuntur ad circumferentiam expansam, & adeò privantur a credine: Vicissim, intrâ suum fluidum transumptis particulis tum sulphureis tum terreis expansis tum æthereis, ceu nervoso generi consimilibus, & spiritui gustum efficiendi amicis, evenit, ut, propter hanc convenientiam, blandus

2

duſ atqve dulcis ſenſorio communi re-
præſentetur ſapor.

17. *Corallia rubra*, non in profundo Terræ ſicco ſed à ſubmerſo ut plurimum petrarum ſubteraqueo loco (videlicet, præterquam Indiæ orientalis etiam Tyrreni & Siculi Marium Traſtibus) reperiuntur, & judicantur conſtare *è terrâ* expanſâ, plurimis *materiæ ſtygiæ* partibus *ſociatâ*, eaqve, limoſâ quâdam conditione, *ſubter aquis molliora ſunt* ſive lignea, extra verò hæſce, *in aëre* ficciore atqve aprico Solis exiſtentia *lapideſcunt*: Sulphuris iridem non-expanſi (quale, oriundum è materiâ primigeniæ Lucis, ab initio, terræ vacuis locis inditum remanſiſſe ac metallicum conſtituere putamus) parum, ſtatuiſmus ingredi dictum Coralliorum Mixtum. Verum, antequam pergamus, diſcretivum, circa hæſce partes conſtituentes, iudicium infirmare videtur viſ coralliorum rubrorum, quâ hominem exhilarare perhibentur,

bentur, cū, si materiæ stygiæ plurimum præstò esset, eundem potius contristarent; ad quam quidem objectionem, sciendum: dictam prim. elem. Materiam adeò tenacitèr adhærere suæ terræ, ut ejus particulæ rigidantes, quæ igne & aquâ nec separari, neque vi acidi alterari potuerunt, non relinquunt suam istam terram, &, vel generi nervoso, in muscutorum etiam partibus & interstitiis, vel Spiritibus animalibus, in sanguine quòque ac humoribus aliis, accedant: sed vicissim, consimilis materiæ morbificæ ac figentis particulæ, quæ generi nervoso infiltrati erant, aut Spiritus animales densabant, iiscum collisæ, nunc, hisce relictis, huc ad Medicamentum è coralliis rubris præparatum, ceu ad sui simile, sese recipiant; hinc, & genus nervosum & Spiritus animales, ab iisce gravantibus liberati, hominis animum permittant esse magis levatum adeoque lætiores.

18. His

18. His ita insertis , pergimus
 supra dicti Phænomeni , etiamve sen-
 sibilis dati , nectere Ratiocinium : Ta-
 lis ad centrum defixa , densa , & à su-
 perficiali œconomiaë humanaë proprie-
 tate remotior , materia cum Coralliis
 infit , ea talis non abbreviat aceti spi-
 cula , nec permittit hæcce reddi magis
 obtusa , sed hæc ipsa magis in profun-
 dum acuit , inde quippe vix alterabilis ;
 interim , aceti stillatitii partibus , æthe-
 reis redalteratis , mediantibus , afficit
 intimius membranas linguaë gustatio-
 nis medias organicas , & , propter mi-
 norem cum iis convenientiam , acer-
 bam aut ingratum sensorio communi
 sistit saporem.

Consimilia plura Exempla hûc ad-
 citare non allubescit , sufficit ansam sup-
 peditasse ac , speciminis loco , hanc di-
 sparitatem , inculcatâ ratione conno-
 tasse.

19. Juxta verò conceptas rerum
 differentias , quoad nempe uniuscujus-
 que,

que , è qvatuor elementis , duplicem
 Statum , hinc , varias diverforum ad
 unum Mixtum tendentes ac obtinentes
 alterationes , in locis Macrocosmi,
 præsertim visceribus terræ hujusque
 superficie , tum in aqvam spectante,
 tum præsertim aëri libero expositâ

Hic segetes , illic veniunt feliciùs Uvæ

in illo Maris tractu , ubi proveniunt
 Corallia , non reperitur Succinum ; ubi
 sperma ceti colligitur , ibi non excoqui-
 tur Sal marinis undis. Cujusmodi qvi-
 dem Mixtorum species inter se , atqve
 ab aliis , discernere , eadem præparare
 in proficuum corpori humano Medi-
 camentum , debito tempore , ordine ac
 proportione , sive intùs sive extùs , appli-
 candum , disqvirere est Medici. Me-
 dicus Naturæ deficienti fert suppetias.
 Naturam ergo in perfectione suâ co-
 gnoscere præstat , ejusce tum genera-
 lem tum specialem animo prehendere
 contemplationem juvat ; in generali
 specia-

Speciale invenire, per Speciale ad Generale progredi seu ascendere, admodum delectat.

PARTE igitur PRIMA.

Res Macrocosmum constituentes exposui, judicium insuper tuli, aliorumque sententias contuli:

PARTE SECUNDA.

succinctè, Rerum Naturæ habitudinem inter se, itemque, ad Corpus humanum, animadverti; hujus, præternaturalem constitutionem, & restituendi modum, docui:

PARTE TERTIA.

Terminis nonnullis, κατὰ τὸ μᾶλλον κρινόμενον ἢ ἐνδεικτικὸν τῶν ἀρχῶν, expositis, Usus & Praxeos Specimen adjunxi, in plurimis individuis applicata & diversissimo eventu, observata.

20. Quorum quidem omnium ansam, stimulum & progressum, cum
in

in OPERE ipso

recenseantur & *cuiuslibet* ejusce *Parti*,
 item, uniuscujusque Partis sectioni
 subdivisæ, *competens* atque contenta
Rerum & Verborum materia præmittatur,
insertis Summariis, nec non, *repetatur*
 (præterquam sub finem Partis Primæ,
 subque initium partis tertiæ) in *Sym-*
ptomatum Indice aphoristico, præpri-
 mis, quatenus huic nostræ, Præxeos
 Deducta ad Theoriæ Principia & vi-
 cissim, applicandi Intentioni inservie-
 bant: *Idèd*, illorum ipsorum Narratio-
 nem *hòc Prodro*mo reassumi foret su-
 perfluum; sed, hujusmodi, *ceu digito*
 præcurrentis nuncii, monstrasse
 aut *salte*m indicasse,
 fat erit!

F I N I S.

p. 32.

p. 47.

31.
Speciale invenire, p
nerale pregrredi seu
dum delectat.

PARTE igit

Res Macrocosmum
posui, iudicium inf
que sententias contu

PARTE SE

fuccinctè, Rerum N
inter se, itemque,
num, animadverti;
turalem constitutio
modum, docui:

PARTE T

Terminis nonnullis
νόμῳ καὶ ἐνδεικτικὸν τῶ
Usum & Praxeos
in plurimis individu
versissimo eventu,

20. Quorum
ansam, stimulum &

ad Ge-
admo-

es ex-
orum-

ordinem
huma-
ter-na-
ituendi

λον κρι-
positis,
djunxi,
&, di-

mnium
n, cum
in

